

CLAUDIO

Yaşadığım daire, New York şehrinin Upper West Side semtindeki 87. Caddede yer alıyor. Bir zindanı ziyadesiyle andıran taş bir koridor burası. Hiç bitkim yok. Canlı olan her şey bende bazı kimselerin örümcek ağları karşısında duyduklarının tıpatıp aynısı, tarifi mümkün olmayan bir dehşet hissi uyandırır. Canlı şeyler beni tehdit altında bırakır, çünkü illa ki ilgilenmek gerek, yoksa ölürlər. Yani kısacası ilgi ve vakit hırsızdırlar, benim de bunları kimseye bedavadan hediye edecek halim yok. Bu kentin arada bir keyfini sürdüğüm doğru ama bir salmayagör, insanı çıldırtacak noktaya getirebiliyor. Kendimi kaostan koruyabilmek için gündelik hayatımda çok katı bir alışkanlıklar ve kısıtlamalar listesi belirledim. Sığınağımın mutlak mahremiyeti de bunlar arasında. Buraya taşındığımdan beri benimkiler dışında hiçbir ayak geçmedi evin kapısından. Şu zeminin üzerinde başka birisinin yürüdüğü'nün düşüncesi bile zıvanadan çıkmama sebep olabiliyor. Bu halimle her zaman gurur duymuyorum. Bazı günler oluyor ki bir ailenin, sessiz ve ketum bir kadının, tercihen dilsiz bir çocuğun özlemini çekiyorum. Gelip yerleştiğim hafta kuralları netleştirmek amacıyla binadaki komşularla konuştum —çoğu göçmen. Onlardan düzgün bir tavırla, hafif de tehditkâr bir tonda, ge-

nellikle işten döndüğüm saat olan gece dokuzdan sonra en ufak bir gürültü yapmamalarını rica ettim. Şu ana kadar emirlerime uyuldu. Burada bulunduğum iki yıl boyunca binada hiç parti yapılmadı. Fakat bu talebim aynı zamanda beni birtakım mesuliyetler üstlenmeye de zorluyor. Mesela yalnızca kulaklıkla müzik dinlemek ya da tıpkı telesekreter gibi zil sesini sessize aldığım telefonla arama yaptığımda ahizeye fısıldayarak konuşmak gibi alışkanlıklar edinmek zorunda kaldım. Gelen mesajları da günde bir kez, zar zor duyulan bir ses seviyesinde kontrol ederim; şansıma oldukça seyrek gelir zaten. Mesajlar çoğunlukla Ruth'tan gelir, kendisine beni asla aramamasını, benim onu aramamı beklemesini defalarca söylememe rağmen.

Bu daireyi çok iyi bir sebeple satın aldım: fiyatı yüzünden. İlk ziyaretim sırasında emlak komisyoncusu kadın rakamı telaffuz edince karnımda bir karıncalanma duydum: Nihayet Manhattanda bir şeye sahip olabilecektim. Her zaman pusuda bekleyen gülünç duruma düşme korkum yüzünden ellerimi ovuşturamadım ve sevincim en sonunda bağırsak bölgemde yoğunlaştı. Hayatta hiçbir şey bir şeyi kelepire kapatmak kadar hoşuma gitmez benim. Ancak işlem tamamlandıktan sonra biraz da hayal kırıklığına uğrayarak evin sokağı görmediğini fark ettim. Sadece iki pencere vardı, olsa olsa otuz santimetrekare büyüklüğündelerdi ve ikisi de duvara bakıyordu.

Evi düşünmek benim için nahoş bir his, ama sürekli de başıma geliyor. Gelip hayatıma çöreklenmesine engel olamadığım şu kız arkadaşım da aynı durum geçerli. Ruth sürünge misali dikkatli ve inatçıdır; ayağımla üzerine basmaya yazdığım anda ortadan kaybolmasını da biliyor, benim onu görmek istediğim anı beklemeyi de. Ben sakinleşir sakinleşmez de bana doğru süzülüyor yeniden, yumuşak ve kaygan. Zeki olduğunu söylemek abartmak olur. Benim naçizane görüşüme göre onun yeteneği daha çok hayatta kalma içgüdüleriyle alakalı. Bazı hayvanlar vardır, çöl yaşamına adapte olmuş-

lardır, işte o da bu kategoriye dahil. Yoksa benim karakterime katlanabilmesini nasıl açıklayabilirim ki? Ruth benden on beş yaş büyük. Gözleri her ân hıçkırıklara boğulacakmış gibidir hep, bu da belli bir cazibe katar gözlerine. Çektiği sessiz acı onu güzelleştirir. Genellikle kaz ayakları diye adlandırılan kırışıklıkları ise Ortodoks ikonalarına benzer bir hava verir ona. Bu eksiklik, nesnel güzellikteki noksanlığının telafisidir. Haftada bir kez, en çok da cumaları dışarıda akşam yemeği yer ya da sinemaya gideriz. Sonra ben onun evinde kalırım ve sabaha kadar sıcaklığımızı muhafaza ederiz, bu da haftalık bademcik ameliyat ihtiyacımı gidermemi sağlar. Kız arkadaşımın meziyetlerini inkâr edecek değilim. Çekici ve zarif biri. Onunla yürümek neredeyse gösteriş sayılır, sanki kol kola girmiş de bir mağazanın vitrininden geçerek yürüyormuşuz gibidir: Lagerfeld çantası olsun, Chanel gözlükleri olsun. Uzun lafın kisası hem para hem stil sahibidir. Söylememe bile gerek yok ki böyle bir kadın benim yaşadığım şehirde bütün kapıları açan bir anahtar, engelleri kaldıran bir Eleguá² adeta. Onda affedemediğim tek bir şey varsa o da çok feminen olması. Buluşmalarımızın sıklığını artırmam mümkün değil. Kendisiyle daha çok vakit geçirmeye tahammül edemeyeceğimi birden çok defa açıkladım. Ruth bunu anladığını söylüyor ama ısrar ediyor yine de. “Kadınlar böyle işte,” diyorum ben de, hayatımı ikinci sınıf bir insanla paylaşmayı hemen hemen kabullendim artık.

Her sabah saat altıya kurulu alarm daha çalmadan gözlerimi açarım ve daha ne olduğunu anlamadan kendimi başka hiçbir zaman başka hiçbir şey yapmamışım gibi pencereden bakarken bulurum.

² Eleguá: Yoruba dilinde “Êşù-Èlégbára” şeklinde geçen Eleguá veya Elegguá, Yoruba dini tanrılarından biridir. Yoruba, Batı Afrika’dan, özellikle kuzeybatı Nijerya’dan ve Benin’in bitişik bölgelerinden gelen etnik-dilsel bir gruptur. Etkisi, Afrika diasporası aracılığıyla Afrika’nın dışına, İspanyol Karayipleri’ndeki Santería ve Brezilya’daki Candomblé gibi senkretik biçimlerde yayılmıştır (ç.n.).

Karşıdaki gri duvarı hayal meyal seçebiliyorum, zira camın üzerinde bir tür koruma parmaklığı var. Burada önceden bir çocuk ya da intihara meyilli biri yaşıyormuş herhalde. Genelde sağ tarafımda, fetüs pozisyonunda uyurum. Uyanınca da ilk gördüğüm şey o pencere, buradan ışık giriyor fakat hiçbir görüntü yok, duvarın üstündeki yarıklar hariç, onları da artık ezbere biliyorum. Öbür taraftan şehrin dinmeyen uğultusu salınır etrafa. Bir ân bu duvarın olmadığını ve penceremden bakınca iş yerlerine ya da toplantılarına doğru cam bir akvaryumun içindeki solucanlar misali çabuk çabuk yürüyen insanların görebildiğimi hayal ederim. Bunun üzerine uyandığımda kendimi temiz, izole ve koruma altında hissedeyim diye benim bedenimle bu kaos arasına bu bariyeri koyan tesadüflere müteşekkir olurum. Keşmekeşi kulaklarımın dibine kadar gelen bu yeknesak kitleden çok az insan kaçabiliyor, çünkü çok az insan benim kadar akıllı, muhtar, hassas ve bağımsız. Ömrüm boyunca bunlardan bazılarını yazdıkları kitaplar vesilesiyle tanıma fırsatı buldum. Theodor Adorno var misal, kendimle pek özdeşleştirdiğim biridir. Sıradan bireyler eksik bireylerdir ve onlarla yarar ilişkisi olmadığı sürece herhangi bir irtibat kurmanın bir kıymeti yoktur. Her sabah dünyanın tehditkâr gürültüsü penceremden içeri girer girmez aynı sorular sarıyor başımı: Kendimi bunun bana da bulaşmasından nasıl koruyabilirim? Aralarına karışmaktan, bozulmaktan nasıl kaçınabilirim? Zannediyorum ki şimdiye değin, sokağa onlarsız çıkmadığım bir dizi alışkanlık sayesinde bunda muvaffak oldum. Her gün, yıllar evvel oturulmuş ve varlığımın temelini oluşturan bir rutin işletirim. “İşletmek” en sevdiğim fiillerden biri. Misal: Yataktan inerken iki ayağımın tabanını yere koyarım. Bu kendimi sağlam ve sarsılmaz hissetmemi sağlar. Derhal duşa girip vücudumu soğuk suyla ferahlatırım. Her zaman havlunun sert yüzünü kullanmaya ihtimam göstererek kendimi kurular ve kan dolaşımını canlandırmak için derimi kızar-

tıncaya dek ovalarım. Bazen gayrı ihtiyari aynaya bakarım —bu hareket bana pek kıymetli birkaç saniyeyi kaybettirir— ve göğsümün de tıpkı kollarım ve bacaklarım gibi kıl içinde olduğunun dehşetle ayırđına varırım. İnsan türünün ihtiva ettiği yüksek hayvanlık oranı karşısında teslim olmayı beceremiyorum. “İçgüdülerimizi, dürtülerimizi, fiziksel ihtiyaçlarımızı ne kadar aşağılasak hakkımız var” diye düşünürüm hiçbir açıdan kendi yansımamı göremeyeceğim şekilde stratejik olarak yerleştirilmiş klozete dışkılamak üzere otururken. Kâğıtları asla tuvalete atmam. Günün birinde klozetin tıkanma düşüncesi bile beni dehşete düşürür. Her sabah kolu parmağımla durdurur ve ürünün, içine boca ettiğim dezenfektanla maviye boyanan antiseptik su girdabında sonsuza dek kaybolduğundan emin olunca ya kadar bastırırım.

Besinlerimi hızlıca ve ayakta, daha önce belirttiğim üzere yine başka bir duvara bakan diğeri pencerenin önünde yerim. Bu pencere, ara ara bir komşunun yüzünde aptal bir gülümsemeyle balkonundaki küçük bitkileri suladığı karşı binaya bakıyor. Ne vakit bu olay vuku bulsa, bir selama karşılık vermek zorunda kalma riskini almak-tansa kahvaltımı kesintiye uğratmayı yeğlerim. En ufak bir temasın geri dönüşü mümkün olmayabilir. Nezaketin dostane bir hareket gibi algılanmasına müsaade edersem komşular bir bahane bulup çıkagelebilir, hatta daha da kötüsü, benden bir iyilik isteyebilirler. Çok yazık, zira nezaket teoride gözüme çok hoş görünen bir şey. Beni tanımayan kimselerin bana karşı kibar davranışları hoşuma gider. Böyle olunca bundan hayli keyif alırım aslında, karşılığını verebilmek isterdim. Lakin maalesef herkes aynı tepkiyi vermiyor. Nezaket aynı zamanda yakınlığa açılan bir kapı da olabilir ve söylemeye gerek yok ki bundan istifade etmek isteyenler gırla.